

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 3 december 2003

om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet mot C. Conradty Nürnberg GmbH, Hoffmann & Co. Elektrokohle AG, Le Carbone Lorraine S.A., Morgan Crucible Company plc, Schunk GmbH och Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, solidariskt ansvariga, och SGL Carbon AG

(Ärende nr C.38.359 – Elektriska och mekaniska kol- och grafitprodukter) ⁽¹⁾

[delgivet med nr K(2003) 4457]

(Endast de engelska, franska och tyska versionerna är giltiga)

(Text av betydelse för EES)

(2004/420/EG)

Den 3 december 2003 antog kommissionen ett beslut om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet. I enlighet med bestämmelserna i artikel 21 i förordning nr 17 ⁽²⁾ offentliggör kommissionen härmed namnen på parterna och huvuddragen i beslutet, med hänsyn tagen till företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas. En icke-konfidentiell version av beslutets fullständiga text finns på ärendets giltiga språk och kommissionens arbetsspråk på GD Konkurrens hemsida http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

I. SAMMANFATTNING AV ÖVERTRÄDELSEN

Parter som omfattas av beslutet och överträdelsens art

1. Detta beslut riktar sig till C. Conradty Nürnberg GmbH (nedan kallat Conradty), Hoffmann & Co. Elektrokohle AG (nedan kallat Hoffmann), Le Carbone Lorraine S.A. (nedan kallat Carbone Lorraine), Morgan Crucible Company plc (nedan kallat Morgan), Schunk GmbH och Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, solidariskt ansvariga (nedan kallade Schunk), samt SGL Carbon AG (nedan kallat SGL).
2. De parter som omfattas av beslutet deltog i en enda fortlöpande överträdelse av artikel 81.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nedan kallat EG-fördraget eller fördraget) och, från den 1 januari 1994, av artikel 53.1 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan kallat EES-avtalet), som omfattar hela EES territorium, och genom vilket de
 - avtalade om och uppdaterade av och till en enhetlig, mycket detaljerad metod för att beräkna kundpriserna för de vanligaste typerna av elektriska och mekaniska kol- och grafitprodukter, olika kundkategorier och alla EES-länder där efterfrågan fanns i syfte att uppnå en identisk eller liknande prisberäkning för ett brett utbud av produkter,

⁽¹⁾ Yttrande från Rådgivande kommittén (EUT C 102, 28.4.2004).

⁽²⁾ Förordning nr 17 Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT L 13, 21.2.1962, s. 204/62). Rådets förordning (EG) nr 1216/1999 av den 10 juni 1999 om ändring av rådets förordning nr 17 – Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 81 och 82 (EGT L 148, 15.6.1999, s. 5).

- avtalade om regelbundna höjningar av priset i procentenheter för de vanligaste typerna av elektriska och mekaniska produkter och alla EES-länder där efterfrågan fanns, som omfattade olika kundkategorier,
- avtalade om vissa tilläggsavgifter för kunderna, om rabatter för olika leveranstyper och om betalningsvillkor,
- avtalade om kundstyrningssystem (account leadership) för vissa stora kunder, om att frysa dessa kunders marknadsandelar, utbytte regelbundet prisuppgifter och kom överens om särskilda priser för dessa kunder,
- avtalade om ett reklamförbud och förbud mot att delta i försäljningsutställningar (sales exhibitions),
- avtalade om kvantitetsbegränsningar, prishöjningar eller bojkotter mot återförsäljare som kunde utgöra en potentiell konkurrens,
- avtalade om prisunderskridande gentemot konkurrenter, och
- införde en mycket raffinerad apparat för att övervaka och genomföra sina avtal.

Överträdelsens varaktighet

3. Företagen deltog i överträdelsen under åtminstone följande perioder:

- Conrady: oktober 1988–december 1999
- Hoffmann: september 1994–oktober 1999
- Carbone Lorraine: oktober 1988–juni 1999
- Morgan: oktober 1988–december 1999
- Schunk: oktober 1988–december 1999
- SGL: oktober 1988–december 1999

Marknaden för elektriska och mekaniska kol- och grafitprodukter

4. Elektriska kolprodukter används främst för att överföra el till och i elektriska motorer. De viktigaste produkterna i denna grupp är kolborstar och elströmuttagare. De används inom marknaderna för bilindustrin, konsumentprodukter, industri- och traktionssystem (kollektiva transporter). Exempel på användningsområden inom bilindustrin är startmotorer, generatorer, bränslepumpar, luftkonditionering och eldrivna vindrutor i bilar och lastbilar. Kolborstar i konsumentprodukter används i elektriska handmaskiner som borrar, dammsugare, elektriska rakapparater, blötfoderkvarnar och många andra hushållsapparater och varaktiga konsumtionsvaror. Exempel på industriell användning är löpande band och hissar. Kolborstar används vid järnvägstransporter och andra kollektiva transportmedel, främst i lokomotiv och elektriska hjälpmotorer.

Mekaniska kol- och grafitprodukter tål hög friktion, är resistiva, slitstarka och kan, om de innehåller grafit, också fungera som smörjmedel. De används i första hand för gas- och vätsketätning i fartyg och som smörjmedel för maskindelar som inte utsätts för så hög friktion.

Kol- och grafitprodukter säljs också i block, vilka kräver ytterligare bearbetning.

5. Kommissionen har funnit att denna verksamhets geografiska område snarare kan betraktas som EES-omfattande än global. Eftersom kunderna behöver snabba leveranser är långa transporter inte ekonomiskt lönsamma. Under 1998, det sista hela året där alla medlemmar deltog i kartellen, täckte kartellen över 90 % av EES-marknaden för produkten i fråga. Det beräknade värdet för denna marknad under 1998 uppgick till totalt 291 miljoner euro, inklusive värdet på den interna användningen.

Kartellens funktion

6. Över 140 rapporterade kartellmöten hölls under perioden oktober 1988 till december 1999. Under hela denna period fungerade kartellen huvudsakligen utan några förändringar:
- De högsta cheferna för kol- och grafitprodukter i de deltagande företagen möttes regelbundet i europeiska toppmöten. Toppmötena hölls två gånger per år.
 - Tekniska kommittémöten på europeisk nivå hölls i princip också två gånger per år, före toppmötena under vår och höst. Det huvudsakliga syftet med de tekniska kommittémötena var att komma överens om prisnivåer och höjningar av priser i procentenheter för de olika produkterna i olika länder. De användes också för att komma överens om "policyfrågor" avseende företagets försäljningsstrategier, såsom harmoniseringen (uppåt) av priserna i Europa, de prisnivåer som skulle användas för stora kunder, hur man skulle behandla konkurrenter och tilläggsavgifter för olika påstådda ändamål.
 - Lokala möten hölls då och då i Italien, Frankrike, Förenade kungariket, Benelux-länderna, Tyskland och Spanien (som också täckte den portugisiska marknaden). Under dessa möten diskuterades prishöjningar i det berörda landet och försäljningen till enstaka lokala kunder.
 - Regelbundna kontakter mellan företrädare för kartelldeltagarna var nödvändiga för att säkerställa att alla parterna upprätthöll de avtal man enats om under mötena vid det dagliga utövandet. Företrädarna höll också regelbundna kontakter för att samordna särskilda anbud till stora kunder. Sådana kontakter togs varje vecka och ibland dagligen, per telefon, fax eller ibland genom möten.

II. BÖTER

Grundbelopp

7. Kommissionen anser att de berörda företagen har begått en mycket allvarlig överträdelse. Överträdelsens art och geografiska område är sådana att överträdelsen måste betraktas som mycket allvarlig, oberoende av om överträdelsens inverkan på marknaden kan mätas eller inte.

Olika behandling

8. Inom kategorin mycket allvarliga överträdelser gör skalan över rimliga böter det möjligt att tillämpa olika behandling av företagen för att ta hänsyn till lagöverträdarnas faktiska ekonomiska kapacitet att förorsaka avsevärd skada på konkurrensen, samt fastställa bötesbeloppet till en nivå som säkerställer att det är tillräckligt avskräckande. Carbone Lorraine och Morgan var de största försäljarna av elektriska och mekaniska kol- och grafitprodukter i EES under 1998, det sista hela året som kartellen bedrevs, med marknadsandelar på över 20 %. De har därför placerats i den första kategorin. Schunk och SGL, med marknadsandelar på mellan 10 % och 20 %, har placerats i den andra kategorin. Slutligen har Hoffmann och Conradty, med marknadsandelar på under 10 %, placerats i den tredje kategorin.

Varaktighet

9. De berörda företagen deltog i överträdelsen under minst följande perioder:
- Carbone Lorraine: från oktober 1988 till juni 1999, en period på tio år och åtta månader, vilket ledde till en procentuell höjning av basbeloppet med 105 %.
 - Morgan: från oktober 1988 till december 1999, en period på elva år och två månader, vilket ledde till en procentuell höjning av basbeloppet med 110 %.

- Schunk: från oktober 1988 till december 1999, en period på elva år och två månader, vilket ledde till en procentuell höjning av basbeloppet med 110 %.
- SGL: från oktober 1988 till december 1999, en period på elva år och två månader, vilket ledde till en procentuell höjning av basbeloppet med 110 %.
- Hoffmann: från september 1994 till oktober 1999, en period på fem år och en månad, vilket ledde till en procentuell höjning av basbeloppet med 50 %.
- Conradty: från oktober 1988 till december 1999, en period på elva år och två månader, vilket ledde till en procentuell höjning av basbeloppet med 110 %.

Försvårande omständigheter

10. Kommission anser inte att det finns några försvårande omständigheter i detta ärende.

Förmildrande omständigheter

11. Kommissionen anser inte att det finns några förmildrande omständigheter i detta ärende.

Tillämpning av gränsen på 10 % av föregående års omsättning

12. Den gräns på 10 % av föregående räkenskapsårs omsättning som anges i artikel 15.2 i förordning nr 17 tillämpas på Hoffmann och Conradty.

Tillämpning av meddelandet från 1996 om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden (leniency notice)

Befrielse från böter eller mycket betydande nedsättning av bötesbeloppet ("Avsnitt B": 75–100 % nedsättning)

13. Morgan har beviljats immunitet från böter, eftersom det var först med att underrätta kommissionen om kartellen.

Betydande nedsättning av bötesbeloppet ("Avsnitt D": nedsättning från 10 % till 50 %)

14. Carbone Lorraine beviljas en nedsättning med 40 % för sitt samarbete under kommissionens undersökning. Bland de företag som uppfyller villkoren för en betydande nedsättning av bötesbeloppet var Carbone Lorraine det första företaget i kartellen som samarbetade med kommissionen och som lämnade det mest användbara bidraget. Liksom de övriga företagen som samarbetade med kommissionen bestred det inte heller nämnvärt de faktauppgifter på vilka kommissionen baserade sina påståenden.
15. Schunk beviljas en nedsättning med 30 % för sitt samarbete under kommissionens undersökning. Bevisen det lämnade kom vid en senare tidpunkt och samarbetet var mer begränsat än det med Carbone Lorraine.
16. Hoffmann, som nu ingår i Schunk Group, samarbetade på samma sätt som Schunk. Det beviljas också en nedsättning med 30 %.
17. SGL, som var det sista företaget att samarbeta med kommissionen, beviljas en nedsättning med 20 %.
18. Conradty samarbetade inte med kommissionen.

Betalningsförmåga

Carbone Lorraine

19. Carbone Lorraines invändningar vad gäller dess betalningsförmåga avslås.

SGL

20. SGL:s invändningar vad gäller dess betalningsförmåga avslås.

Övriga faktorer

21. Carbone Lorraine påstod att dess finansieringsbehov var stort och att det redan hade ålagts ett betydande bötesbelopp för samtidig kartellverksamhet. Båda dessa påståenden har befunnits vara felaktiga.
22. SGL beviljas dock en nedsättning av bötesbeloppet på 33 % på grund av att SGL både har ett stort finansieringsbehov och relativt nyligen har ålagts två betydande bötesbelopp av kommissionen för att ha deltagit i samtidig kartellverksamhet.

Beslut

1. Följande bötesbelopp skall åläggas:
 - a) C. Conradt Nürnberg GmbH: 1 060 000 euro
 - b) Hoffmann & Co. Elektrokohle AG: 2 820 000 euro
 - c) Le Carbone Lorraine S.A.: 43 050 000 euro
 - d) Morgan Crucible Company plc: 0 euro
 - e) Schunk GmbH och Schunk Kohlenstofftechnik GmbH, solidariskt ansvariga: 30 870 000 euro
 - f) SGL Carbon AG: 23 640 000 euro.
 2. De företag som detta beslut riktas till skall omedelbart upphöra med överträdelserna, om så inte redan skett. De skall avhålla sig från att upprepa denna typ av handlande och det agerande som beskrivs i detta ärende och från att handla eller agera på ett sätt som får motsvarande följder.
-